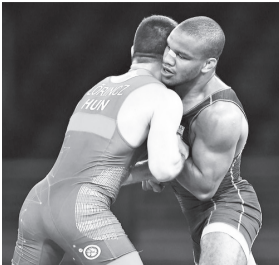

Сервіс для «машини майбутнього»

Харківське авіаційне підприємство почало приймати на посадку легкі приватні літаки і планує налагодити їхнє власне виробництво
» стор. 3

Віра й холодний розрахунок

На токійських літніх Іграх у синьо-жовтій скарбничці нарешті з'явилася золота нагорода
» стор. 15

Будматеріал і делікатес

Як переробляють рапанів, які стали загрозою фауни Чорного моря
» стор. 3

Україна молода

П'ятниця, 6 серпня 2021 року

№80 (5812)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 26,909 грн
1 € = 31,948 грн
1 рос. руб. = 0,368 грн

Дурні гроші псувають владу

■ РИМА ТИЖНЯ

Дари серпневі

Олександр ІРВАНЕЦЬ

*Ось і серпень почався солодко,
І збуваються мрії нарешті:
Вже у Токіо маємо «золото»
І суддю на домашнім арешті.
Маєм «золото», «срібло» і «бронзу»!
МВФ розкрутився на транші!
Не тому, що ми маємо розум,
А тому, що політики наші
Прагнуть оплесків і поцілунків,
Фіміаму чи, може, елею.
Тож чекаємо ще подарунків
До державного ювілею!*

Президент вважає отримання одноразової допомоги від МВФ — 2,7 млрд\$ — своїм досягненням, а його команда вже сперечається, як витратити ці гроші, і не квапиться проводити реформи
» стор. 4

Українська влада намагається використати для власного піару безоплатну роздачу грошей МВФ.
Фото з сайту slovodet.com.

Ігор Кузін
головний державний
санітарний лікар

«Карантин буде продовжено, оскільки до нього прив'язано багато процесів, які відбуваються в державі — робота штабів, специфічні вимоги до перетину держкордону, робота заходів громадського здоров'я, робота центрів контролю та профілактики хвороб, рейтингування лікарень... Тому карантин, однозначно, буде продовжено після завершення серпня.»

РЕЗОНАНС

Додому з браслетом

Екссуддю
Миколу Чауса
не триматимуть
під вартою

Тетяна МИРОНЕНКО

Історія з колишнім суддею Дніпровського суду Києва Миколою Чаусом, якого підозрюють у хабарництві, змогла перетворитися вже трохи не на анекдот. Наприклад, народ у соціальних мережах жартує: «На Чаусові залишили труси за ініціативи президента!»

Поки люди іронізують, фігуранта відправили під цілодобовий домашній арешт із зобов'язанням носити електронний браслет. Суддя Вищого антикорупційного суду Володимир Воронько 4 серпня не задовольнив клопотання детектива НАБУ, який просив призначити Миколі Чаусу тримання під вартою. Перебувати колишній суддя має за місцем реєстрації.

Засідання щодо обрання запобіжного заходу було закритим. Відповідне клопотання подали слідчі СБУ, його ж підтримала прокуратура та детектив НАБУ. Одразу після початку засідання захист Миколи Чауса клопотав про відвід судді, отримавши у підсумку відмову.

Нагадаємо, НАБУ повідомило днем раніше, що його детективи заримали колишнього суддю Миколу Чауса у лікарні «Феофанія» і вручили йому клопотання про обрання запобіжного заходу. Опісля його привезли у слідчий ізолятор СБУ.

За фактом вимагання та одержання великого хабаря суддею Дніпровського суду Києва Миколою Чаусом НАБУ з 2016 року розслідує кримінальне провадження. Ще у 2017 році суд обрав йому запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Проте тоді екссуддя переховувався у Молдові, де просив політичного притулку, втім йому відмовили. Після того Миколу Чауса мали повернути в Україну. Проте у квітні цього року його викрали з Молдови, а 30 липня виявили в селі Мазурівка на Вінниччині. Причетність до цього закидали українським правоохоронцям, про що «УМ» детально писала.

Справу щодо викрадення Миколи Чауса, де він є потерпілим, розслідує СБУ. Начебто через це він і перебував у Службі безпеки після того, як його знайшли. В офісі генпрокурора заявили, що працюють над тим, щоб НАБУ та СБУ могли розслідувати справи за участі екссудді, оскільки вони мають різну підслідність. ■

ТАРАС ЗДОРОВИЛО

Війна на сході України дає про себе знати: на Херсонщині поховали загиблого в зоні ООС сержанта окремої мотопіхотної бригади ім. Костя Гордієнка 30-річного Олександра Бохінима, який помер у лікарні, куди був доправлений після поранення на Луганщині. За його життя лікарі боролись понад добу. Із початком російської агресії на сході 2015-го Олександр був мобілізований до Збройних сил. Служив у сухопутних військах, згодом підписав контракт.

Не було спокійно на «передку» й упродовж доби 4 серпня: збройні формування Російської Федерації вісім разів порушили режим припинення вогню. Обстрілювали українських захисників поблизу Павлополя, Гранітного, Південного, Мирного, Новотомківського, Золотого-4 зі станкових протитанкових гранатометів, артилерійських систем калібру 122 мм, а також мінометів 120-го та 82-го калібрів, з великокаліберних кулеметів і стрілецької зброї.

Крім того, на Луганщині було зафіксовано проліт ворожого безпілотного літального апарату типу «Орлан-10» із перетином лінії розмежування.

У результаті ворожих обстрілів один військовий отримав бойове травмування. Воїн перебуває в лікувальному закладі. Стан здоров'я — задовільний.

Станом на 7-му годину ранку 5 серпня зафіксовано одне порушення режиму припинення вогню: біля Авдіївки російсько-окупаційні війська відкрили вогонь із ручних протитанкових гранатометів і вели-

НА ФРОНТІ

Операція «Дискредитація»

Окупанти масово тиражують брехливі повідомлення про ЗСУ

кокаліберних кулеметів. На обстріли російсько-окупаційних військ українські військові відкривали вогонь у відповідь.

Зауважимо, що українська сторона Спільного центру з контролю та координації питань припинення вогню та стабілізації лінії розмежування сторін повідомляє про перешкоди з боку збройних формувань РФ у виконанні мандата Спеціальної моніторингової місії, які оприлюднені у звіті спеціальної місії ОБСЄ від 03 серпня 2021 року.

Зокрема, 2 серпня медичний персонал лікарні тимчасово окупованого населеного пункту Горлівка вкотре відмовився надати СММ інформацію про стан нібито постраждалої від обстрілів Збройних сил України жінки.

Це відбувається на тлі масового тиражування окупантами інформації про нібито поранення місцевих жителів унаслідок обстрілів з боку Збройних сил України та з наступним зверненням до спостерігачів ОБСЄ з вимогою втрутитися в ситуацію та вплинути на Збройні сили України.

Варто наголосити, що факти ненадання Місії ін-

формації про громадян, які, за повідомленнями окупантів, нібито зазнали поранень на тимчасово окупованих територіях мають системний характер. Зокрема, Місія фіксувала подібні випадки в лікарнях тимчасово окупованих Горлівки та Луганська (звіти 153/2021 від 3 липня та 152/2021 від 2 липня).

Із метою дискредитації Збройних сил України російсько-окупаційні війська використовують місцевих жителів, які мешкають на тимчасово окупованій території. Вони телефоном повідомляють Місію про поранення, фабрикуючи таким чином фейкові повідомлення. Однак перевірити їх правдивість неможливо, бо медичний персонал лікарень відмовляється надавати інформацію про стан нібито постраждалих.

Такі дії збройних формувань РФ засвідчують безпідставність їхніх звинувачень Збройних сил України в начебто причетності до обстрілів населених пунктів на тимчасово окупованій території та, як наслідок, поранень місцевих мешканців. Це є не чим іншим, як елементами кампанії з фальсифікації та маніпулятивної пропаганди противника. ■

ВТРАТИ

Генерал і ерудит

Загострення захворювання після коронавірусу спричинило зупинку серця Євгена Марчука

Свдокія ФЕЩЕНКО

У четвер уранці приголомшила новина про смерть Євгена Марчука — першого голови Служби безпеки України, четвертого прем'єр-міністра. «Чорний день... помер ЄК... зупинилося серце», — написала в соціальній мережі його дружина, редакторка газети «День» Лариса Івшина. «Коронавірусна хвороба загострила захворювання, на які він страждав, та спровокувала гостру серцево-легеневу недостатність», — уточнили у повідомленні СБУ.

«Умирають майстри, залишаючи спогад, як рану... // При майстрах якось легше. // Вони — як Атланти. // Держать небо на плечах. // Тому і є висота», — цими словами Ліни Костенко вшановують Євгена Марчука. Його життєвий шлях зупинився на позначці 80 років. За президентства Леоніда Кучми Марчук був віцепрем'єр-міністром в уряді Віталія Масола. Із 21 листопада 2018 року по 19 травня 2019 року був уповноважений представляти Україну в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях.

«Мала високу честь разом працювати в ТКГ, завжди захоплювалася мудрістю, інтелектом, державницькою позицією Євгенія Кириловича,

— поділилася депутатка Ірина Герашенко. — Дякую долі, що мала таких учителів і наставників — разом ми відстоювали Україну. Дуже боляче, коли йдуть глиби, масштаб яких очевидний на тлі нинішньої батрахоміомахії...»

«Він був неймовірно глибокою, прогресивною людиною, відданою своїй справі і готовою інвестувати останню енергію в те, що вірив, — констатує Ольга Айвазовська, голова Громадянської мережі «Опора». — Ми познайомились уже в Мінську. Євген Кирилович працював, навіть коли відмовляв організм, коли лікарі забороняли літати після операції, коли «Мінськ помер», як усі казали, бо це було потрібно державі й особисті амбіції та інтереси були другорядні. Він говорив англійською краще, ніж молоде покоління, міг відповісти на будь-яке питання про ядерну зброю, психологічний портрет, історичні факти та трактував їх не через призму особистого, а завжди досить конструктивно».

«Шкода тільки, що його знання і досвід у повній мірі не використали в наш час, — написала редакторка Наталія Білоусова. — А ще він лишиться в історії одним із маяків сучасної незалежної України, яку він бачив у повний зріст на рівні з іншими глобальними гравцями, не на колінах у ролі про-

Євген Марчук 9 листопада 1995 року на урочистій церемонії вступу України до Ради Європи у Страсбурзі.
Фото зі сторінки Тараса Кременя у фейсбуці.

хача — і це важливо. Переконавана — його життєва історія буде зразком і прикладом для наших політиків».

«9 листопада 1995 року він, очоливши нашу делегацію в Страсбурзі на урочистій церемонії вступу України до Ради Європи, підкреслив історичну місію «повернення в європейську родину народів, частиною якої ми завжди себе вважали... Країна, яка розташована в географічному центрі континенту і яка водночас століттями була штучно ізольована від європейських справ, нарешті посідає належне місце в європейському домі. Членство України в РЄ — це гарантія безпеки і суверенітету України, її подальшого просування шляхом ринкових реформ і демократичних перетворень», — згадує Тарас Кремень, уповноважений із захисту державної мови. — Поруч із ним були, зокрема, міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, міністр юстиції України Сергій Головатий, які не

тільки долучилися до підписання Європейської конвенції з прав людини. Згодом вони докладуть зусиль до написання Конституційного договору на перехідний період, власне Конституції України, якої тоді ще не було, а також визначення статусу української мови як державної та її утвердження в майбутньому».

«Євген Марчук був одним із тих батьків-засновників пострадянської України, чий масштаб особистості так яскраво контрастує з нинішніми інфантилами, що граються в дорослі ігри... Євген Кирилович не був святим (святим загалом протипоказано мистецтво можливого). Деякі його вчинки залишили по собі суперечливий післясмак, принаймні у мене. Але це були вчинки. І це була Особистість», — констатує голова правління Центру конституційного моделювання Геннадій Дзюбенко.

Колектив «Україна молоді» співчуває дружині та рідним Євгена Марчука. ■

РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

2,2 млн українців повністю вакциновані від коронавірусу станом на 5 серпня, поінформували у пресслужбі МОЗ.

164,14 тис. держслужбовців налічується наразі в Україні, прозвитували у Нацагентстві з питань держслужби.

3 792 угоди укладено в рамках ринку землі, зазначили в Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Майже 1500 рейнджерів, які слідкують за дотриманням природоохоронного законодавства, працюють в Україні, повідомили у пресслужбі Міндовкілля.

500 одиниць літальних апаратів, одиниць техніки та озброєння візьмуть участь у параді в день Незалежності, констатували у пресслужбі Міністерства оборони.

■ «КРИЛА»

Сервіс для «машини майбутнього»

Харківське авіаційне підприємство почало приймати на посадку легкі приватні літаки і планує налагодити їх власне виробництво

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

Біля летовища Харківського авіапідприємства почали діяти стоянки, які обслуговують малогабаритні літаки. Цей вид пасажирського транспорту стає все більш популярним, вимагаючи спеціалізованого сервісу. «Наразі в Україні нараховується більше 700 таких машин, — каже директор заводу Олександр Кривоконь. — Наприклад, власник двомісного або чотиримісного літачка, який проживає у Києві, може просто прилетіти до Харкова попити кави й того ж дня повернутися додому. Але ж йому десь потрібно здійснити посадку і залишити на певний час машину. Надавати сервіс такого класу ми вже готові».

Не виключено, що в недалекому майбутньому ХДАВП налагодить і власне виробництво подібного транспорту. З такою пропозицією до підприємства звернулася приватна ві-

чизняна компанія, яка отримала сертифікат на випуск гелікоптерів і двомісних літаків, але поки що не може пробитися на ринок зі своєю продукцією. Невдовзі сторони підпишуть меморандум про співпрацю і разом почнуть освоювати перспективний напрям авіабудування.

З'явилися ідеї і з приводу міжнародної кооперації. «Чеська компанія, що випускає техніку такого класу, хоче, аби її літаки десь збирали і продавали, — каже директор. — Ми вже заявили, що готові до такої співпраці. Будемо збирати і виставляти машини на продаж, влаштовуючи постійно діючі спеціалізовані виставки. Тобто йдеться про відкриття салону авіації, чого раніше в місті не було. Тут можна буде вибрати літак, побачити його в небі і пройти курси водіння. Ми створили також місця для авіаційних стоянок».

Як «УМ» повідомляла, Олександр Кривоконь удруге очолив ХДАВП три мі-

сяці тому. За цей час новій адміністрації вдалося налагодити виплату поточної заробітної плати, але підприємство й надалі залишається одним з найбільших боржників в Україні. Осилити майже 4-мільярдну недоїмку перед робітниками і державою завод самостійно не зможе, тому доля підприємства остаточно не вирішена. На сьогодні є кілька варіантів розвитку подій з прямою протилежним змістом.

За словами директора, наразі у Верховній Раді зареєстровано законопроект про приватизацію ХДАВП, який, імовірно, буде розглянуто вже восени. Але водночас на заводі працює аудит, мета якого — визначити потенційні можливості підприємства. Потреба в цьому виникла в рамках реформування ДК «Укроборонпром», на базі якого виникне кілька окремих структур. Один із цих підрозділів займатиметься заводами оборонної галузі, інший — космічної та авіаційної. Хто стане власником харківського авіапідприємства і чи матиме новий господар саме державний статус, наразі невідомо. Харковом вперто ходять чутки, що доля колись процвітаючого ХАЗу вже вирішена не на користь виробництву. Мовляв, будівельні компанії давно поділили між собою землю летовища і планують тут звести житловий масив. Олександр Кривоконь не підтвердив, але і не спростував цю інформацію. Каже, що боротьба за підприємство триває. ■

■ ГУЧНА СПРАВА

Білоруське КДБ працює

Активісти впевнені, що Віталія Шишова прибрали спецслужби

Людмила РУДЕНКО

Правоохоронні органи розглядають дві версії смерті 26-річного білоруського активіста Віталія Шишова, знайденого повішеним у київському парку вранці 3 серпня. Йдеться про самогубство та вбивство з імітуванням самогубства. У поліцію з підозрами щодо стеження чи переслідування Шишова раніше не звертався, повідомив на брифінгу з першими результатами розслідування голова Нацполіції Ігор Клименко.

Камери відеоспостереження зафіксували, що 2 серпня вранці, близько 9.00, Віталій Шишов вийшов зі свого будинку у Святошинському районі столиці. Після 15-ї його дівчина звернулася до поліції з тим, що молодий чоловік пішов на пробіжку і не повернувся. Зв'язатися з ним упродовж тих годин було неможливо, телефон був вимкнений від відстежування місця розташування. Годинника та фітнес-браслета у нього не було. «Відстежили телефон по вишкар зв'язку, але великий квадрат пошуку», — повідомляла організація Білоруський дім в Україні, яку він очолював.

Ще вночі правоохоронні органи України повідомляли, що обшукали увечері прилеглий ліс із собаками, але нічого не знайшли. Пошуки поновили з п'ятої ранку, а після сьомої натрапили на тіло.

«Тут навіть гадати не треба, що це було замовлення силових відомств Білорусі — КДБ чи іншого,

Віталій Шишов.

— заявив координатор руху солідарності «Разам» (Білорусь) Олег Овчинников. — Але чиїми руками — це треба з'ясувати. Можливо, це зробили напряму агенти КДБ, які приїхали з Білорусі, можливо, місцеві агенти».

Таку ж версію висловила організація Білоруський дім в Україні, яку очолював Віталій Шишов, а також друг та колега Шишова Юрій Щучко, котрий був серед волонтерів, які допомагали шукати зниклого.

Білоруський дім передусім займається тим, що допомагає білорусам, які залишили країну з політичних мотивів та переїхали до України. Віталій займався перевіркою біженців з Білорусі.

Віталій у Білорусі брав участь в акціях протесту після президентських виборів 2020 року, за результатами яких Олександр Лукашенко оголосив про свою чергову перемогу. Активіст був одним із засновників громадської організації Білоруський дім в Україні. ■

Марина КРИВДА
Миколаївська область

■ ОВВА!

Будматеріал і делікатес

Як переробляють рапанів, які стали загрозою фауні Чорного моря

Після того як моллюск був заморожений, його глазурують і фасують у відповідну тару. Зокрема, для вітчизняної торгової мережі — це картонні коробочки по кілограму, а продукцію, що йде на експорт, фасують у більші брикети. Такі напівфабрикати переважно купують турки. Виробництво сезонне і триває воно з травня по жовтень.

Працюють місцеві та люди з прилеглих сіл, тож це ще й робочі місця.

До речі, як розповіла нам бригадир цеху з переробки Ліна Белявцева, тутешнє виробництво фактично безвідходне. Ступочки моллюсків вони відправляють до Арабських Еміратів, де їх використовують у косметології. Нутроці рапанів заби-

У цеху з переробки рапанів.
Фото Марини КРИВДИ.

рають звіроферми на корм своїм тваринкам, а подрібнена раковина, яка складається фактично з кальцію — гарний будівельний матеріал.

Знайшли застосування останньому й на самому заводі: тут рапановою крихтою вистелили під'їзну дорогу. Виглядає досить незвично, і саме це вирішили зробити першою причиною для туристів! Адже, як переконує керівництво заводу та обласна туристична влада, така локація має стати однією з ланок промислового туризму, над розбудовою якого в області ак-

тивно працюють у рамках реалізації муніципального туристичного проекту «Миколаївська Рів'єра».

Тепер на заводі «Алмус» задумалися, чи не зробити тут ще й дегустаційний зал. Як на мене, то така локація могла би бути цілком затребуваною й однозначно додасть відвідувачів. До того, ж зовсім неподалік заводу розташована сімейна виноробня «Ольвія нуво», де спраглих почастиють гарним вином, а далі дорога веде в Національний заповідник «Ольвія». ■

■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА ■ РАХУНКОВА ПАЛАТА

<p>Понад 420 разів забороняли ввозити книги з РФ до України цього року, акцентували в Державному комітеті телебачення і радіомовлення України.</p>	<p>Близько 100 українських річок зникло за останні 25 років, покаркався голова Державної екологічної інспекції Андрій Мильований.</p>	<p>Майже 90% ромів було знищено в Україні під час Другої світової війни, наголосив дослідник геноциду ромів Михайло Тяглий.</p>	<p>80% персоналу шкіл та вишів мають бути вакциновані, відповідну постанову зі змінами обмежень адаптивного карантину опублікував Кабінет Міністрів України.</p>	<p>17-ту річницю від дня створення відзначають Повітряні сили України, нагадали в Генштабі ЗСУ.</p>
---	--	--	---	--

Олег ГАНСЬКИЙ

КОЛІЗІЇ

Дурні гроші псують владу

Президент вважає отримання одноразової допомоги від МВФ — 2,7 млрд\$ — своїм досягненням, а його команда вже сперечається, як витратити ці гроші, і не квапиться проводити реформи

Безоплатне виділення Україні 2,7 млрд доларів може пригальмувати реформування нашої економіки.

Міжнародний валютний фонд виділив безоплатну матеріальну допомогу країнам-учасникам — відповідно до їх квот у Фонді. Мета — забезпечити економічне зростання держав, постраждалих від пандемії коронавірусу. Із загальної суми свою частку отримує й Україна.

Чинна влада вхопилася за цю новину і вирішила подати ініціативу МВФ... як особисту перемогу президента Володимира Зеленського. Мовляв, Зетелефонував до Вашингтона і домовився про подарунок до нашого Дня Незалежності. Причому подарунок Україні, а також усім іншим державам.

Проте найцікавіші події нині відбуваються під килимом: оскільки правила використання цих коштів вільні — на відміну від чітких правил програми «стенд-бай», — чимало державних інституцій уже оголосили свої права на несподівані «зайві» гроші. А експерти заявляють, що «легкі» гроші можуть призупинити процес реформування.

МВФ проти вірусу

Рада керівників Міжнародного валютного фонду на початку нинішнього тижня затвердила загальний розподіл спеціальних прав запозичення на 650 млрд доларів для поповнення світових ресурсів ліквідності.

«Це історичне рішення — найбільший розподіл прав запозичення в історії МВФ і стимул для світової економіки під час безпрецедентної кризи. Розподіл коштів послужить на благо всіх держав-членів, допоможе здовольнити довгострокову глобальну потребу в резервах, зміцнить довіру і сприятиме посиленню стійкості та стабільності світової економіки. Цей процес особливо допоможе нашим найуразливішим державам-членам, які долають наслідки кризи після пандемії «Ковід-19», — заявила директор-розпорядник МВФ Крісталина Георгієва.

Процес розподілу, за її словами, набуде чинності 23 серпня 2021 року: гроші передадуть країнам-членам МВФ пропорційно до їх квот у Фонді. Близько 275 млрд доларів із нового розподілу надійде країнам з ринком, що формується, і країнам, які розвиваються. Одна з «найуразливіших» держав — це наша з вами Україна. Тож, відповідно до наших квот у Фонді, ми отримаємо від МВФ безоплатно 2,7 млрд доларів.

Президент Володимир Зеленський зазначив, що допомога від МВФ стане «хорошим подарунком для нашої країни до 30-річчя незалежності». «Ці кошти допоможуть подолати наслідки коронакризи і стимулювати нашу економіку. Я вдячний МВФ і особисто Крісталині Георгієвій за це рішення», — заявив голова держави, додавши, що Україна продовжує впроваджувати реформи і виконувати так звані «структурні маяки» для отримання нового траншу в межах існуючої програми «стенд-бай». «Ми працюємо над завершенням першого перегляду чинної програми Міжнародного валютного фонду й очікуємо місію МВФ у вересні», — сказав Зеленський.

Зе-роль і розподіл коштів

В офісі президента натякнули: до історичного рішення долучився безпосередньо гарант нашої Конституції, всенародно обраний Володимир Зеленський. «Після телефонної розмови президента Володимира Зеленського з директором-розпорядником

Міжнародного валютного фонду Крісталиною Георгієвою, яка відбулася минулого тижня, Україна отримає від МВФ понад 2,7 млрд дол. безоплатно та без жодних додаткових умов», — повідомили на Банковій.

Проте «після» не означає «внаслідок». Та й, власне, про нинішнє рішення Міжнародного валютного фонду було оголошено ще в березні 2021 року — тобто задовго до «історичного» телефонного дзвінка президента Зеленського.

«Ми сподіваємося, що Україна зможе отримати додаткове фінансування в межах цієї ініціативи... Минулого разу Фонд робив таку операцію у 2009 році. Це була реакція на кризу. Така ініціатива МВФ для України може стати позитивним фактором», — пояснив весною очільник Національного банку України Кирило Шевченко, уточнивши, що раніше Міжнародний валютний фонд випускав спеціальні права запозичення усього тричі: у 1970-72 роках — на 9,3 млрд, у 1979-1981 роках — на 12,1 млрд та в 2009 році — на 161,2 млрд.

Тоді, в 2009 році, наша країна отримала від Фонду близько 2 мільярдів доларів.

А тепер для України це і справді буде подарунок до Дня Незалежності. Адже буквально напередодні, 23 серпня, транш має надійти на рахунки Національного банку та автоматично поповнити золотовалютні резерви.

І тут починається найцікавіше: як відомо, щодо цієї емісії МВФ дозволив урядам країн-учасниць самостійно визначати, на що витратити отримані кошти. У країні зі слабкими інституціями, як наша, ефективність витрачання грошей може бути суттєво зниженою.

У Національному банку пропонуватимуть, щоб уряд не витрачав усі кошти на фінансування дефіциту бюджету чи виплату боргів, а залишив хоча б частину цієї суми в міжнародних резервах. Однак урядовці вже натякають, що не хочуть скористатися цими порадами. І планують вирішувати більш насущні питання.

Один транш не врятує

Скажімо, подолання дефіциту Державного бюджету. Який у 2021 році становить 247 млрд грн, що в перерахунку на існуючий валютний курс становить майже 10 млрд доларів. Тож фінансувати його планували переважно за допомогою запозичень, однак план діє запозичень від початку року не виконується орієнтовно на 100 млрд грн.

Мінфін активно залучає кош-

ти на внутрішньому ринку, але їх не вистачає навіть для того, щоб рефінансувати старі борги, не кажучи вже про фінансування інших видатків бюджету. Станом на початок нинішнього місяця залишок коштів на рахунках державної скарбниці знизився до мінімуму за останні 2 роки — 9,88 млрд грн. До цього додамо ще й рекордні виплати за державним боргом у вересні, коли Україні потрібно буде заплатити зовнішнім кредиторам близько 3 млрд дол.

Іншими словами, «несподівані» 2,7 млрд доларів від МВФ, про які, втім, знали ще навесні нинішнього року, зможуть пом'якшити напружену фінансову ситуацію в державі й прикрити собою помилки Зе-команди в економіці. Але, як видно з наведених цифр, цих коштів буде недостатньо, аби вивести нашу державу хоча би на беззбитковий рівень.

Хоча суттєво послабити проблему ці гроші зможуть.

Плюс 700 млн у вересні?

Але «подарованими» 2,7 мільярдами не вичерпується можливість допомоги нам від МВФ. Як відомо, на початку вересня офіційний Київ очікує приїзд місії Фонду, яка має перевірити хід виконання Україною своїх зобов'язань задля отримання коштів за програмою «стенд-бай».

«Припускаю, що зараз ми рухаємося за наступним сценарієм: у вересні — місія, відразу ж питання України вноситься на засідання Ради директорів МВФ, і буквально у вересні очікую, що ми отримаємо новий транш», — заявив радник президента України Олег Устенко, додавши, що Україна продемонструвала «серйозний прогрес» у виконанні програми співпраці з нашим головним фінансовим донором. «Не виключаю, що програму можуть продовжити», — резюмував він.

Нагадаємо, що в червні 2020 року МВФ затвердив нову 18-місячну програму, при виконанні умов якої Україна могла б отримати 5 млрд доларів. Із них 2,1 млрд доларів було виділено відразу ж після затвердження програми. На червень, вересень і грудень 2020-го, а також червень 2021-го були заплановані перегляди програми з можливістю виділення двох траншів по 700 млн доларів і траншів по 560 і 980 млн доларів. Однак перша місія МВФ проходила у віртуальному форматі і завершилася в лютому 2021 року без рекомендації надання грошей

Україні. У МВФ констатували, що підстави для надання траншу Україні немає.

Влітку Верховна Рада прийняла низку законів, у тому числі про перезапуск Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів, реформу корпоративного управління в банківській сфері, зміні законодавства про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Це були ті самі «маячки», виконання яких і має перевірити МВФ на початку наступного місяця. Втім експерти заявляють: місія Фонду не особливо поспішала до Києва, бо з дій влади бачила, що Україна не квапиться дотримуватися двосторонніх угод, а особливо — реалізувати антикорупційну політику.

Навіщо МВФ «розхолоджує» Зе-владу?

І ось тут експерти зауважують суттєву невідповідність. Адже, мовляв, навіщо Україні боротися за якісь 700 млн доларів і проводити реформи, які не потрібні чинній владі, якщо вони можуть використати 2,7 млрд доларів, наданих узагалі без жодних умов?! І така щедрість від Фонду, можливо, і допоможе державі з затиканням дірок у державних фінансах, але при цьому призупинить хід реформ.

«Це вже зменшило мотивацію влади у проведенні реформ. І ця демотивація відбувалася не лише в Україні, а й у Єгипті та інших країнах, які співпрацюють з МВФ, але не дуже полюбляють проводити реформи. Зараз вони отримали ці кошти та зрозуміли, що пройнуть рік без проблем», — написав інвестиційний банкір Сергій Фурса.

Такої ж думки дотримується і заступник голови фінансового комітету Верховної ради Ярослав Желєзняк, заявивши, що отримання спеціальних прав запозичення для України наприкінці серпня зніме з порядку денного гостру потребу в коштах для виплати 3 млрд дол. валютних зобов'язань. «Виглядає так, що з «подарунком» МВФ та поточною ситуацією з бюджетом України спокійно проходить найважливіші виплати у вересні, та ще й грошей заощадить. Залишається тільки сподіватися, що всі розуміють, що це ніяким чином не скасовує виконання програми «стенд-бай». А заощаджені та зароблені кошти у бюджет — це чудовий привід зменшити фактичний дефіцит держбюджету, а не витратити на популізм», — заявив він.

Іншої думки дотримується ек-

А ТИМ ЧАСОМ...

Хроніка падіння долара

Уперше з травня 2020 року курс долара в Україні може закріпитися на рівні 26,5-27 гривень за долар. Уже в серпні у гривні є всі шанси досягти позначки в 26,5 гривні за «зелений». Процес, утім, мав розпочатися ще наприкінці зими, коли фінансисти вказували на хороші умови для переходу гривні в межі 27 грн за долар, — але черговий карантин і поява російської армії на кордонах з Україною змістили цю подію на кінець липня.

Банкіри пояснюють цю ситуацію так: головна причина зниження курсу — підвищення облікової ставки НБУ до 8%, а також заява регулятора про скорочення щоденної покупки валюти з 20 до 5 млн грн. Рішення Нацбанку стало сигналом до розпродажу валюти: ринок очікував, що після НБУ свої ставки за облігаціями внутрішнього держборгу підвищить і Мінфін — це повинно було залучити в Україну нову хвилю вливань іноземних інвесторів.

Щоби заробити на українському державному борзі, нерезиденти заводять сюди валюту, обмінюючи її на гривню. Такі періоди, як правило, обвалюють курс долара: найяскравіший приклад — ревальвація гривні 2019 року.

Основний фактор зміцнення гривні в першому півріччі 2021 року — рекордні ціни на товари українського експорту. У літні місяці це призводить до підвищеної пропозиції валюти з боку агровиробників. Високі ціни на зернові спонукають аграріїв продавати більше врожаю зараз, не чекаючи осені та зими. Відтак у країні спостерігаються великі обсяги продажів валюти на ринку: це сприяє зміцненню гривні навіть без нових інвестицій нерезидентів в ОВДП.

сперт Михайло Демків. «Надходження коштів МВФ, безумовно, полегшить уряду виплату за піковими валютними боргами. Однак я не думаю, що це позбавить владу стимулу продовжувати співпрацю з Фондом. Навпаки, останні сигнали МВФ суттєво підвищують шанси на продовження чинної програми чи початок роботи над новою», — заявив він.

Полегшує завдання команді Володимира Зеленського і ситуація на зовнішніх фінансових ринках, де утворився надлишок вільних коштів. Відтак наприкінці липня уряд розмістив євробонди на 500 млн доларів, знизивши ставки розміщення з 6,87% до 6,3%. Хоча успіхом це можна назвати лише у внутрішньому контексті, адже багато африканських держав зуміли залучити позики під ще нижчі відсотки. ■

ПРОЄКТИ

Міст, на який чекали 300 років

Китайці здійснили давню мрію хорватів

Ігор ВІТОВИЧ

Мости бувають різними: найдовшими, найширшими чи з найбільшою пропускною здатністю. Але міст, який днями урочисто відкрили в Хорватії, не підпадає під жодну з характеристик із префіксом «най», зате його можна назвати «історичним» чи «геополітичним».

Мало хто знає, що до цього територія Хорватії була поділена на дві частини. Якщо поглянути на мапу цієї країни, то вона нагадує птаха в польоті. Але проблема в тому, що крайня частинка хвоста цього птаха, яка прилягає до сусідньої Чорногорії, є відрізаною. Я отримав свій урок з історії, картографії та геополітики десь років 15 тому, коли відпочивав на чудовому хорватському курорті Макарська в Далмації. Звідти до не менш славетного історичного міста Хорватії — Дубровника — ніби й рукою подати. Але коли звернувся до місцевої турфирми з приводу туру до Дубровника, то мене відразу ж запитали: «А у вас віза на перетин кордону з Боснією і Герцеговиною є?». Коли ж відповів, що ні, то мене

й просвітили, що Хорватія має на південному сході маленький територіальний острівцець, на якому й розташований Дубровник. А щоб доїхати до цієї архітектурної перлини Хорватії, потрібно подолати 2,5 кілометра території Боснії і Герцеговини, з відповідним проходженням усіх прикордонних перевірочок та за наявності візи Боснії і Герцеговини, вартість якої на той час становила кілька десятків євро.

Ці 2,5 кілометра виходу Боснії і Герцеговини до узбережжя Адриатичного моря становили проблему не лише для закордонних туристів, а й самих хорватів, включно з рухом хорватських вантажів та транспортних засобів через митний кордон Боснії і Герцеговини. Така ситуація утворилася ще 300 років тому, коли існуюча на той час Дубровницька республіка віддала частину своєї території Османській імперії, щоб відгородитися від зазіхань Венеційської республіки. Простіше кажучи, цей невеликий відрізок суші з виходом на море, де тепер розташований єдиний порт «великої морської держави»

Боснії і Герцеговини, мав слугувати буферною зоною для попередження військових конфліктів.

Тепер уже всіх названих держаних утворень не існує, але міжнародний договір 300-річної давнини залишився. Його не піддавали сумніву ні під час Першої, ні під час Другої світових воєн, не порушували і під час Балканських воєн, викликаних розпадом соціалістичної Югославії, він визнається досі. Так Боснія і Герцеговина має вихід до моря, а Хорватія дотепер залишалася поділеною на дві частини: «великий тулуб» і «маленький хвостик».

Творця сучасної, пост'югославської Хорватії, її першого президента Франьо Туджмана, в Європі часто називають диктатором. Але він і на децидую не був Путіним, не виношував ідей відправити на той нещасний коротенький відрізок боснійського кордону своїх «зелених чоловічків» чи якихось хорватських «вагнерівців», щоб вони «вирішили» проблему цілісності його країни. Натомість ще за Туджмана почала визрівати ідея будівництва мос-

Цей вантовий міст має довжину 2 тис. 404 метри та ширину 23,6 метра. Його висота — 55 м, щоб кораблі могли проходити під ним до порту Неум.

ту в обхід боснійської території. За цей час вона супроводжувалася численними корупційними скандалами за наступних після Туджмана президентів та урядів, а після світової економічної кризи 2008 року і взагалі була заморожена. Але ще жеврла, щоб після вступу Хорватії до ЄС ожити знову і залучитися фінансовою підтримкою Євросоюзу та Китаю. Загальна вартість проєкту — близько 550 млн євро. Він передбачав прокладання мосту по півострову Пелешаць, який підковою огинає боснійський порт Неум, а далі — зведення на кінці цього півострова мосту через протоку до Хорватії. Тим самим цю обхідну трасу прокладено повністю через хорватську тери-

торію та уникаючи будь-яких перегинів кордону з Боснією та Герцеговиною у Неумі. Проєктом мосту є словенський архітектор Марьян Піпенбахер, який назвав його найбільшим досягненням свого життя. А здійснили давню мрію хорватів китайські підрядники.

Будівництво розпочалося наприкінці липня 2018 року, а було завершено наприкінці липня цього року. Днями міст із фанфарами та феєрверками було здано в експлуатацію. Щоправда, ще тривають роботи з добудови під'їзних доріг, які мають завершити до червня 2022-го. Але розділена на дві частини Хорватія вже стала цілісною, проблему 300-річної давнини вирішено. ■

КАТАСТРОФИ

Проігнорували «стоп»

У Чехії зіткнулись два потяги: десятки поранених, троє загинилих

Олег БОРОВСЬКИЙ

За повідомленням чеського телебачення, у Чехії сталася масштабна залізнична катастрофа, під час якої зіткнулися «Західний експрес», що прямував з Мюнхена до Праги, і ще один пасажирський потяг. Зіткнення сталося 4 серпня після 8-ї ранку за місцевим часом біля селища Мілавче між станціями Домажліце і Бліжейов.

За першими повідомленнями, троє людей загинули, серед них машиністи обох поїздів та одна пасажирка. Семеро осіб перебувають у критичному стані. 48 людей постраждали, з

яких 31 особу доправили до лікарень для надання медичної допомоги, повідомив телеканал ST24live з посиланням на рятувальну службу в Пльзені. За даними того ж телеканала, лікарня в Домажліце скасувала всі планові операції, щоб звільнити місце для постраждалих у залізничній аварії.

Чотири гелікоптери — з Праги, Градеця-Кралова, Пльзні-Ліни і Південної Чехії — допомагали рятувальній службі. Для надання допомоги прибули південночеські рятувальники та їхні колеги з Німеччини. Троє поранених німецького походження допра-

вили до найближчих шпиталів у Німеччині.

За словами міністра транспорту Карела Гавлічека, однією з причин катастрофи наразі вважають, що один із машиністів потягів проігнорували сигнал світлофора «стоп» та сигнал зупинки на переїзді Радоніце.

Ця катастрофа на залізничці є найбільшою в Чехії з 2008 року, коли потяг-експрес «Євросіті», який прямував із Кракова до Праги, зазнав аварії внаслідок руйнації частини мостової конструкції. Тоді загинуло вісім осіб та 90 отримало поранення. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Ну, приймемо по третій

На тлі тривожної статистики заражень коронавірусом усе більше країн пропонують населенню отримати третю дозу вакцини. Про це, зокрема, домовилися міністри охорони здоров'я 16 федеральних земель Німеччини. Ухвалено також рішення про включення в програму вакцинації осіб у віці від 12 до 17 років. На цей час два щеплення отримали в ФРН понад 52% населення. Кампанія з додаткової вакцинації громадян, старших 60 років, щеплених не раніше п'яти місяців тому, проходить з кінця липня в Ізраїлі. Президент Іцхак Герцог одним із перших отримав третю дозу препарату американської компанії «Пфайзер». За даними міністерства охорони здоров'я країни, сьогодні 40% заражених коронавірусом у країні — це діти і підлітки.

9 країн оголосили спільну заяву проти Nord Stream 2

Голови комісії закордонних справ парламентів дев'яти країн оприлюднили заяву, в якій висловили стурбованість рішенням

США та Німеччини щодо газопроводу Nord Stream 2. Як зазначив у твіттері голова сеймової Комісії з закордонних справ Марек Кухцінський, рішення Вашингтона «тягне за собою відновлення робіт, спрямованих на завершення будівництва газопроводу». «Ми продовжуємо виступати проти проєкту будівництва газопроводу і шкочуємо про рішення Сполучених Штатів і Німеччини, яке дозволить завершити будівництво газопроводу», — написали керівники комісії закордонних справ парламентів Польщі, Литви, Латвії, Естонії, України, Ірландії, Великої Британії та США. Як «імовірні наслідки завершення та введення в експлуатацію» трубопроводу, вони вказали на «ослаблення розвитку єдиного, вільного та відкритого європейського ринку шляхом консолідації поставок через [цей трубопровід] та перешкоджання інвестиціям в альтернативні джерела». Підписанти заяви закликали НАТО збільшити свої сили стримування на східному фланзі Альянсу від Балтії до Чорного моря та розробити план вступу України до НАТО та ЄС. ■

СТИХІЯ

Пече і палить

Столиця Греції — древні Афіни — у вогняному кільці

Олег БОРОВСЬКИЙ

Афіни починають оговтуватися та приходити до тями після останньої потужної лісової пожежі, яка цього тижня лютувала в північному передгір'ї столиці. Від неї місто вкрите хмарами диму, під загрозою виявився навіть колишній королівський палац Татой, повідомляє Євроњюс. Вогонь розповсюдився так швидко, що близько 300 осіб виявилися заблокованими у вогняній пастці. Влада евакуювала тисячі місцевих мешканців і безплатно розмістила їх у

готелях. Евакуювати довелося і 250 коней з кінноспортивного комплексу, розташованого неподалік. Деякі з них із переляку розбіглися по місту.

З минулого тижня в Греції встановилася екстремальна спека. У деяких районах стовпчик термометра піднімаються до 45 градусів у тіні. І це при дуже низькій вологості повітря — менше 10%. З вогняною стихією в районі Афінів борються понад 500 пожежників.

«Ми зіткнулися з дуже складними пожежами під час цієї хвилі. Такий вогонь — у

Вічним Афінам загрожує вогонь.

лісі поруч з містами — особливо складно зупинити. Дуже важливо, що досі ніхто не загинув. Це означає, що система евакуації спрацювала ефективно», — заявив прем'єр-міністр Греції Кіріакос Міцотакіс.

Пожежа спалахнула у вівторок у місті Варімпомпі, за 20 км на північ від центру Афінів. Через високі температури (а ще вище 46 градусів за Цельсієм!) вогонь поширився на інші міста, змусивши людей покинути

свої будинки, до яких добралася стихія, знищуючи на своєму шляху споруди та автомобілі. Уряд оголосив, що надасть готельні номери людям, яким довелося тікати.

Через сильний дим жителів Афінів попросили носити захисні респиратори. За добу з 3 на 4 серпня в Греції була зафіксована 81 лісова пожежа. Найсильніші з них — в передмістях Афінів, на півострові Пелопоннес і острові Евбея. З початку року в країні згоріли понад 13 тис. 511 гектарів лісу.

Спекотна хвиля на півдні Європи, посилена гарячими повітряними масами з Північної Африки, також призвела до пожеж у Туреччині, Албанії, Хорватії та на середземноморських островах, включно з Сицилією, Італією. Прем'єр-міністр Греції Кіріакос Міцотакіс заявив, що зараз Греція перебуває в полоні «найгіршої спеки» за останні 30 років. ■

UA: Перший	
06.00	Гімн України
06.05, 4.10	Енеїда
07.00, 8.00, 8.55, 21.00, 0.05, 2.35, 3.45, 5.35	Новини
07.10	М/ф
08.20, 21.25	«Дикі тварини»
09.00	Божественна літургія Православної церкви України
11.00	Недільна літургія Української греко-католицької церкви
12.30	Недільна свята меса римсько-католицької церкви в Україні
13.30	Міста та містечка
14.30	Телепродаж
15.05	Країна пісень
16.20	Концерт. Дмитро та Назарій Яремчуки
17.30	Концерт. Квартет «Гетьман»
18.25	Х/ф «Передчуття»
20.05	«Дика природа Аргентини»
22.00	Д/с «Вердикт історії»
23.10	Пишемо історію. Симон Петлюра
23.25	«Світ дикої природи»
00.30	Х/ф «Богдан-Зиновій Хмельницький»
03.00	#ВУКРАЇНІ
03.30	Земля, наближена до неба
05.05	Я вдома

НТН	
05.45	Х/ф «Прорив»
07.15	«Слово предстоятеля»
07.25	«Випадковий свідок. Навколо світу»
09.50	Т/с «Смерть у раю»
14.15	Х/ф «Пограбування казино»
16.0	Х/ф «Лічені секунди»
17.50	«Легенди карного розшуку»
19.00	Т/с «Янголи війни»
23.00	Х/ф «Мовчазна отрута»
00.40	Х/ф «Час відплати»
03.00	«Речовий доказ»

НЛО-ТБ	
06.10	Телемагазин
07.20, 0.45	Мама реготала. Найкраще
08.20	М/ф «Темний плащ»
09.40	М/ф «Качині історії»
11.00	Мама реготала
15.00	Т/с «Заряджені»
17.00	/с «Швидка»
18.30	Т/с «Друзі»
23.00	Назустріч п'ятні

СТБ	
05.20	Т/с «Коли ми вдома»
05.45	Хата на тата
12.20	МастерШеф. CELEBRITY
15.00	Супермама
19.00	Слідство ведуть екстрасенси
20.00	Один за всіх
23.50	Я соромлюсь свого тіла

ПРЯМИЙ	
09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00	«Репортер». Новини

КАНАЛ «1+1»	
07.00	«Життя відомих людей»
08.00	«Сніданок. Вихідний»
09.00, 3.40	«Світ навиворіт»
13.00	Комедія «Папик»
18.30	«Світське життя-2021. Найкраще»
19.30, 5.35	ТСН
20.15	Х/ф «Кінг Конг»
00.00	Фантастика «Хеллбой: герой із пекла»
02.15	Трилер «Тихе місце»
06.00	Вікно в Америку
06.10, 7.10, 1.10	Д/с «Найнебезпечніші польоти»
07.00, 8.00, 8.50, 15.00, 18.00, 20.00, 0.00, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00	Час новин

09.10	«Медексперт»
10.10	«Про особисте»
11.15, 12.15	«Акценти»
13.10	«П'ята колонка»
13.40	«Запоребрик NEWS»
14.00, 15.30	Концерт
17.15	«Не наша Russia»
18.00	«Анатомія тижня»
20.00	«Прямий доказ»
20.20	«WATCHDOGS»
20.45	«Sound.ЧЕК»
21.00	«Великі новини»
22.00	«Влада реготала»
22.30	«Щасливий день із політиком»
23.00	«Вата-шоу»

КАНАЛ «2+2»	
06.00	«Шалені перегони-2018»
07.00	«ДжеДАІ-2020»
08.45, 0.50	«Загублений світ»
12.45	Х/ф «Австралія»
16.00	Х/ф «Старські та Хатч»
18.00	Х/ф «Двійник»
20.10	Х/ф «Коммандо»
22.00	Х/ф «В'язень»
23.50	Т/с «Рекс-2»
01.55, 4.20	«Помста природи»
04.15	«Найкраще»
05.45	Телемагазини

ФУТБОЛ-1	
06.00, 8.00, 12.20, 14.35, 1.15, 3.20, 5.30	Топ-матч
06.10	«Флуміненсе/Серро Портеньйо» — «Барселона». 1/4 фіналу. Кубок Лібертадорес
08.10	«Верес» — «Ворскла». Чемпіонат України
10.00, 15.00, 17.45, 20.15, 23.00	Футбол NEWS

ІНТЕР	
06.20	Х/ф «Пришелепкуваті»
08.00	«Удачний проєкт»
09.00	«Готуємо разом. Домашня кухня»
10.00, 11.00, 12.00	«Інше життя»
13.05	«Речдок. Випереджаючи час. Кажан»
17.50	Х/ф «Сутичка»
20.00	«Подробиці»
20.30	Х/ф «Сімейне пограбування»
22.25	«Бенефіс Алли Пугачової». Прем'єра
00.25	«Речдок»

07.50, 21.25	Актуально. Економіка. Політика. Соціум
08.05	Невигодні історії
08.25	Воїн — це я!
08.35	Натхнення
09.00	Божественна літургія ПЦУ
11.00	Божественна літургія УГКЦ
10.20, 15.50, 23.15	Yellow
10.30, 23.25	«Оболонь» — «Прикарпаття». Чемпіонат України. Перша ліга
12.45, 3.40	«Аякс» — «НЕК». Чемпіонат Нідерландів
15.20	«АУТО ГОЛ!»
16.00, 18.55	«УПЛ ONLINE»
16.55	LIVE. «Колос» — «Рух». Чемпіонат України
19.25	LIVE. «Львів» — «Олександрія». Чемпіонат України
21.20	«Великий футбол»
01.30	«Шахтар» — «Металіст 1925 р.». Чемпіонат України

ФУТБОЛ-2	
06.00	«Герacles» — «ПСВ». Чемпіонат Нідерландів
07.50, 9.50, 11.50, 15.50, 17.50, 21.50, 23.50, 1.50, 3.50	Топ-матч
08.00	«Олімпія» — «Фламенгу». 1/4 фіналу. Кубок Лібертадорес
10.00, 18.00	«Десна» — «Дніпро-1». Чемпіонат України
12.00	«Волинь» — «Ужгород». Чемпіонат України. Перша ліга
13.50, 19.50	Yellow
14.00	«Верес» — «Ворскла». Чемпіонат України
16.00	«Оболонь» — «Прикарпаття». Чемпіонат України. Перша ліга
20.00	«Аякс» — «НЕК». Чемпіонат Нідерландів

КАНАЛ «УКРАЇНА»	
05.50, 19.00	Сьогодні
06.50, 3.10	Реальна містика
08.45	Т/с «Відчайдушний домогосподар»
12.50	Т/с «Невідправлений лист»
17.00, 20.00	Т/с «Будь, що буде»
22.00	Т/с «Соломонове рішення»
01.50	Телемагазин
02.20	Гучна справа
04.45	Агенти справедливості

5 канал	
12.15	Індійський фільм «Чорний капелюх, червона хустка»
15.15, 22.00	Концерт
19.00	Д/с «Вердикт історії»
20.10, 2.15	Машина часу
21.00	Час новин. Підсумки дня
21.20	Вечірній презЕдент
22.00	«Колос» — «Рух». Чемпіонат України
00.00	«Шахтар» — «Генк». Ліга чемпіонів УЄФА
02.00	«Львів» — «Олександрія». Чемпіонат України
04.00	Албанія — Англія. Відбір до ЧС-2022

МЕГА	
06.00	Випадковий свідок
09.20, 1.30, 5.10	Містична Україна
10.15, 14.05	У пошуках істини
11.05	Речовий доказ
12.15, 0.30	Фантастичні історії
13.15	Прихована реальність
15.00	Стежина війни
16.00, 21.00	Топ-10: таємниці та загадки
19.00	Народження континентів
02.25	Підроблена історія
06.30	«Top Shop»
08.00	М/с «Кротик і Панда»

К1	
06.30	«Top Shop»
08.00	М/с «Кротик і Панда»

ICTV	
04.50	Скарб нації
05.00	Еврика!
05.10	Факти
05.35	Не дай себе обдурити
06.25, 2.00	Антизомбі
07.20	Секретний фронт
08.20	Громадянська оборона
09.20	Х/ф «Одного разу в Мексиці: відчайдушний-2»
11.15, 13.00	Х/ф «Турист»
12.45	Факти. День
13.33	Х/ф «Втікач»
16.05	Х/ф «Служителі закону»
18.45	Факти. Вечір
19.10	Х/ф «Шерлок Холмс»
01.45	Х/ф «Шерлок Холмс. Гра тіней»
00.05	Х/ф «Людина п'ятми»
02.45	Я зняв!
21.30	Вечір з Яніною Соколовою
23.50	Д/с «Історія навколо нас»
00.15	Д/с «Бойовий відлік»
03.10	Обережно, діти!
04.10	Фізкульт ура!
05.10	Д/с «Великі танкові битви»

08.40	«Ух ти show»
08.50	«Орел і решка. Шопінг»
10.35	М/ф «Вартові джунглів»
12.20	Х/ф «Літо. Однокласники. Любов»
14.10	«Орел і решка. Перезавантаження»
00.00	Х/ф «Ілюзіоніст»
02.00	Т/с «Три сестри»
02.50	«Нічне життя»

K2	
06.30	Телемагазин
07.30	Квартирне питання
09.30, 0.10	Ідеї ремонту
10.20	Один за 100 годин
12.00	Правила життя
13.40	Правила виживання
14.40	Шість соток
18.00	Удачний проєкт
19.40	Затишна дача
20.30	Дача бородаця
22.20	Майстри ремонту
01.40	Формула любові

НОВИЙ КАНАЛ	
06.00	«Таємний агент»
06.40, 8.00	«Kids time»
06.45	М/с «Том і Джеррі»
07.00	М/ф «Том і Джеррі зустрічають Шерлока Холмса»
08.05	М/ф «Ральф-руйнівник»
10.00	М/ф «Ральф-руйнівник-2»
12.10	Х/ф «Змії на борту літака»
14.20	Х/ф «Глибоке синє море»
16.40	Х/ф «Тілоохоронець кілера»
18.55	Х/ф «Шалений патруль»
21.00	Х/ф «Шалений патруль-2»
23.05	«Improv Live Show»
02.45	«Вар'яти»

03.20	Арт-простір
03.40	Корисні поради
04.10	М/ф

ТЕТ	
06.00	ТЕТ Мультиранок
09.15	Х/ф «Елвін і бурундуки-3»
11.00	Х/ф «Елвін і бурундуки: бурундумандри»
12.45, 13.45, 14.45, 23.45	Одного разу під Полтавою
13.15, 14.15, 15.15, 0.15	Танька і Володька
15.45	М/ф «Книга джунглів-2»
17.00	Х/ф «Дора і загублене місто»
19.00	Х/ф «Великий»
21.00	Х/ф «Форрест Гамп»
00.45	Країна У-2
02.00	Панянка-селянка
05.50	Корисні підказки

Україна молода

ГОЛОВНИЙ | НОВИНИ | ПОЛІТИКА | ЕКОНОМІКА | СУСПІЛЬСТВО | ІСТОРІЯ | ЗДОРОВ'Я | КУЛЬТУРА

У БРИТАНІЇ ПОЧАВСЯ РЕФЕРЕНДУМ ПРО ВИХІД КРАЇНИ З ЄВРОСОЮЗУ

У Великобританії почалося голосування на референдумі, який повинен визначити подальшу долю членства країни в ЄС. >>

ПОЛІТИКА

Чим багаті: Україна як сировинний придаток Європи
Пам'яті українських діячів: тиждень пошуку
Значна кількість нових брендів, що прокладають собі шлях на міжнародний ринок

www.umoloda.kyiv.ua

ГЛАС НАРОДУ

«Раніш закон, а потім благодать!»

Чи не пора згадати цей давній постулат

Станіслав ОЛІЙНИК
с. Михнівці, Лубенський район,
Полтавська область

Суспільні відносини ще зі стародавніх часів спряжені з багатьма наріканнями. Чи не тому, що непоодинокі зверхники механічно переносять закони природного відбору, де сильніший перемагає слабшого, на життя суспільства. Хіба не про це свідчить нинішня ситуація, коли якісь нувориші, злигавшись із чиновницькою братією, зневажають національну надбання? Дійшло до того, що самоправно знімають наші кривні з рахунків, щоб накласти лапу на спекулятивні борги. Хіба не грабунки посеред білого дня? Тим часом гарант (а може, точніше — нігіліст?) Конституції метає громи та блискавки на неугодних, активістів себто. Геть забувши про «делікатне хранчуківське манери» (М. Старицький), а прочитати вчення Д. Карнегі полинувався, обзиває їх мікробами. Отож і ремствує телевізійна Танька: «Володька, не позор мене!» Словом, замість ділового партнерства провокує суспільне протистояння. Услід за ним вірнопіддані владолюбці ухляються від відповідальності перед народом. Тоді «чи вщасливиш бідний люд?» (Павло Тичина) — притча во язицех.

Зазвичай ренегати опиняються в демонічних тенетах темряви і зла, стають залежними від хворобливих пристрастей. Можна ще якось зрозуміти захоплення філателістів, нумізматів, колекціонерів картин, старожитностей та навіть зброї. Бо то такі раритети, пам'ятки культури. А який сенс, питається, заводити зайві авто, нерухомість, яхти, золоті унітази? Тут уже, крім пильності податкової служби, незайвим було б долучитися й психіатричній. Більша небезпека в тому, що від ненаситності до продажності — один крок.

Щоправда, під час розгулу пандемії активізуються благодійні фонди Р. Ахметова, П. Порошенка, решта ж некоронованих володарів усе ще опирається. Хоча якщо озирнутися, то саме внаслідок «прихвизації», рейдерства великий вітчизняний капітал зазнав певної трансформації аж до корупційного аранжування. Та й благоді-

нствує собі в тіньовому чи офшорному відчуженні.

Святе Письмо, однак, застерігає: поклоніння золотому тельцю — суцільна аморальність, розпуста. Та з боку громадськості якимось не відчувається належного осуду, нетерпимості. Хіба не помітили, як нівелюються мотиви патріотизму, трудового ентузіазму, подвижництва винахідників і митців? Телекрани заповнили хапуги, пестуни долі, котрі вмюють жити за високими брамами розкоші й байдужості. І бліднуть хрестоматійні персонажі українських класиків — чумази, що збагачуються «нечистим путем». А вже тин між обійстям Галушки й Часника згадується як невинна забава. Скромність, честь і совість дедалі частіше стають анахронізмами. Незважаючи на, здавалося б, неймовірні зусилля доблесних правоохоронців.

Віднедавна простолуд відстоює своє право на гідне життя, тягнеться до справедливості, прагне примножувати добро, шляхетність, любов. Лишень лжепророки прищеплюють розбрат, зневіру і слабкодушність. Отже, паралізують волю до боротьби.

Президент Порошенко так відчайдушно борювався, аби повернути нас до помісної церкви, мовних джерел, оборонної могутності. У своєму — без перебільшення — апостольському посланні розтлумачив мудрість державного символу, тризуба, — алгоритму космічної енергії. А головне — засіяв упевненість у правоті нашого поступу до волі і благоденства. За що, на догоду ворогам, співвітчизники й затюкали, закидали камінням.

Сьогодні ж задумаємось, чи немає демагогічного присмаку в проєктах «слуг народу»? Збираються ж відбудувати Україну на зашкарболому «спільнослов'янському» корінні з ординськими нащадками. Ми ж, попри підступність долі, живемо надією: рано чи пізно хижий двоголовий орел складе крила перед мудрістю тризуба.

Наразі ж, уже на порозі зрілості, Україну все ще лихоманить непевність політичного курсу. Пам'ятаєте репліку одного з одіозних персонажів «Сімнадцяти миттєвостей весни»: «И хотя явных провалов

нет, но и результатов, ощутимых рывков не наблюдается»? А тут, куди не кинь, за що не візьмись, — одні провали. Відшуміли «український прорив», «кінець епохи бідності», а віз і нині там. Тоді щедрій на видовища президент-ілюзіоніст замахнувся на модернізацію державних структур, узвяс за петельки з олігархами — трюк справді несподіваний. А мо', то про людське око, щоб «підмочити Пороха»? Як глаголить народна мудрість, дай Боже нашому теляті вовка з'їсти. Так, наче й не було збочень у національно-визвольній боротьбі, й чим то закінчилося — моторошно подумати. Поки що через недостатність кварталівських служителей Мельпомени ми знову опинилися на європейських манівцях у ролі прохачів милостині.

Звісно, будь-яка думка (не мажачня!) має право на існування — опереться в слові, проявляється в ділі. Тому не гоже кидати слів на вітер, як то звично робить народний фаворит. Сьогодні вимагає виважених і рішучих дій, а не теревенів. Чи була, приміром, урядова нота протесту урядові РФ на нещодавню провокаційну колотнечу вздовж наших священних кордонів? Чи, може, то не загроза державному суверенітету України та миру на європейському континенті? А нам щось торочать про референдум чи оглядаються, що скажуть Євросоюз та США.

Словом, крути-верти, а каменем спотикання таки залишається безвідповідальність чи дилетантство істеблшменту. Про готовність його на самопожертву нічого й заїкаться. Справжні аристократи — на передовій, в окопах щомиті ризикують життям, і точно не для того, щоб багаті під час війни розкошували в королівських замках, ніжилися на середземноморських пляжах чи змагалися з вітром на гірськолижних альпійських курортах. Та що я плету? Війни в їхніх головах давно немає. Так собі — «потасовка».

Думай-те! Не забуваймо про духовну велич предків. Особливо про моральний стимул і дороговказ для суспільства: «Раніш закон, а потім благодать!». Отож владі давно слід було б притягнути до кримінальної відповідальності зрадників і мародерів, а не переслідувати патріотів. Ганьба! Зелю геть! ■

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Тибет на горі, або Наше зцілення — у наших руках

Руслан ДУХОВ
с. Мишури Ріг, Кам'янський район, Дніпропетровська область

Працювати на землі зовсім не просто. Я ось із 13 років почав важко працювати: батьки були на роботі, а на мені було все велике господарство. З цього віку почав нарівні з татом і дідусем косити в степу сіно для наших годувальниць корів. З юних літ я гарував з останніх сил, хотілося допомогти своїм батькам, адже бачив, як їм важко. І як наслідок важкої праці — в 20 років у мене вже були дві міжхребцеві грижі та з такими болями, що по пів місяця не міг ходити. Далі від важкої роботи і спадковості в мене з'явилися різні захворювання. По спадковій лінії передалися проблеми з артеріальним тиском, почали турбувати нирки та шлунок.

А два роки тому в мене з'явилися серйозні проблеми зі здоров'ям і потрібно було відповідально підійти до хвороби. Звичайно ж, я звернувся в лікарню, де й отримував необхідне лікування. Але результату не бачив, тільки запевняння лікарів, що все буде добре, ми вам допоможемо. І ось у той момент, коли результату не було і мало не опустилися руки, я задумався і згадав, що споконвіку лікарськими рослинами і травами лікували всі хвороби. За допомогою цих трав зміцнювали здоров'я, підтримували нормальну роботу організму й відновлювали після важких хвороб. І мені тоді пощастило, що близький друг повернувся з Тибету і привіз мені тибетські трави. Він дав мені пакунок і розповів, як їх вживати, запевнив, що, приймаючи ці трави, я повністю позбудуся хвороби. Але процес буде не стрімкий, вживати цю суміш трав потрібно буде довго — від 3 до 6 місяців. І дійсно, приймаючи тибетські трави, я вже через 2 тижні відчув покращення. Через 4 місяці вже забув, що в мене були серйозні проблеми зі здоров'ям. Я дуже вдячний другу, що він мені допоміг.

Тибетська медицина найсильніша і найефективніша в світі. Її вивчення дуже цікаве, але розповісти про неї в декількох реченнях неможливо, потрібно писати цілу книгу. Але скажу головне: в тибетській медицині лікарів не поділяють за спеціальностями — терапевт, дерматолог, кардіолог тощо. Тибетські лікарі бачать хворого як цілісну систему й лікують увесь організм у комплексі. Простіше кажучи, лікують причину, а не борються з симптомами. Тобто для тибетського лікаря окремі захворювання є лише симптомами.

У тибетській медицині використовують від 5 до 60 трав і їх компонентів у поєднанні з кількома мінералами. За допомогою такого збору трав можна повністю позбутися бронхіальної астми, аденоми, цукрового діабету, гіпертонії, каменів у нирках і жовчному, неврозів і гінекологічних хвороб. Мій друг вивчає тибетську медицину вже понад 7 років, і я ось серйозно захопився і почав її вивчати. Для себе дізнався багато цікавого. Як виявилось, на моему горі росте багато рослин, які використовують у медицині Тибету. Той же трихозант, люффа, момордика, отріколі, бенінказа та інші рослини, які я використовував для отримання плодів, можуть допомогти в боротьбі з багатьма хворобами. Я, звичайно ж, знав, що всі ці рослини є лікарськими. А зараз дізнався, як ними правильно лікуватися. У моєї мами був інсульт, я їй підібрав збір трав, і вона його пропила. В результаті мама успішно відновилася і зараз навіть може повноцінно працювати. Сусідка багато років страждає від цукрового діабету. Я їй теж підібрав трави, які вона зараз приймає і радіє результату. І таких випадків багато, я намагаюся допомогти всім, хто просить про допомогу. Це в першу чергу мої друзі. Адже допомагати людям — це так приємно! Від однієї думки, що ти можеш бути корисним, з'являється бажання далі жити і рухатися тільки вперед.

Зараз, маючи хороший досвід у лікуванні різних хвороб травами, мені хотілося б підказати читачам, як легко і без дорогих лікарських препаратів зміцнити своє здоров'я і забути про обридлі хвороби. Пишіть або дзвоніть мені, я з радістю підкажу і відповім на ваші запитання. Адже поруч із нами ростуть трави або рослини, які обов'язково вам допоможуть. Для відповіді листом не забудьте, будь ласка, покласти конверт зі своєю зворотною адресою. Моя адреса: 51610, вул. Тюркіна, буд. 41, с. Мишури Ріг, Кам'янський р-н, Дніпропетровська обл., Руслан Духов. Мій тел.: (098) 335 37 87. ■

ПОЛІТПАРНАС

Родинне щастя

Аркадій МУЗИЧУК
Київ

(До дня родини)

Коли найщасливіші батько і мати? — Коли усі діти зійдуться у хаті
І вузликів різних нав'язуть словами,
Батьки їх розв'язувать будуть ноцями.
Коли найщасливіші дід і бабуся? — Коли всі онуки у хаті зберуться
І галасу стільки посіють усюди,
Що спомином довго він сходити буде.
Коли найщасливіші діти й онуки? — Від зустрічі миті до миті розлуки,
Як серце відтає в маминій ласці
І сон як дримає в бабусиній казці.
Коли найщасливіша всеняк родина? — Коли народилась у когось дитина.
На дереві великого давнього роду
Прибавилось цвіту, примножилось плоду...

З кожним роком дедалі менше й менше залишається в Києві пам'яток культури та архітектури — їх ні час не шкодує, ні люди. Ось і маєток меценатів Терещенків, що по бульвару Шевченка, тепер під загрозою знищення. Поряд звели величезний готель «Хілтон», під час будівництва котловану для якого пішли тричини по всій будівлі маєтку. А зараз і зовсім збираються знести цю пам'ятку, щоб збудувати на її місці черговий офісний центр. Доля цього будинку, зведеного у стилі венеційської готики в 1874 році, — у руках Київської мерії та небайдужих українців, готових його відстоювати.

ДІЙОВІ ОСОБИ

Вітер кінозмін

Фільми «Іван Миколайчук. Тризна», «Володимирський собор у Херсонесі» та «Гра долі» майстра сучасного українського кінематографа — серед знакових робіт

Іван КАНІВЕЦЬ, режисер

Колись давно, 16 червня 1951 року, в селі Великополовецьке Київської області піднявся легкий вітерець. Тоді на світ з'явився Василь Петрович Вітер. Цей вітер здійняв не одну бурю, що оновлювала затхлу атмосферу українського кіно в кінці радянського панування. Не змінився він і після проголошення Незалежності. Так само ніс людям свіже та нове, дозволяв любителям української культури вдихнути на повні груди, розганяв хмари зневіри у майбутнє. А останні десятиріччя цей вітер готує нам ураган, що, сподіваюся, змете з нашого українського кіноландшафту все те відстале, що нашарувалося там десятиріччями під впливом гірших практик радянського та російського кіно. Але про все по порядку.

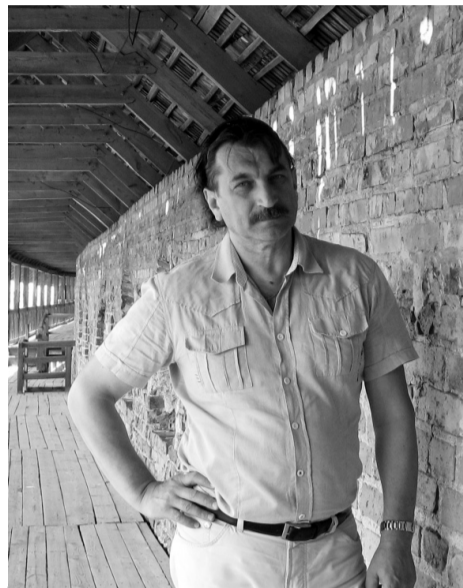
Легкий вітерець із Великополовецького мав пройти багато стадій, щоб перетворитися на того Вітра, якого ми знаємо. І першою з них було навчання в акторській майстерні Михайла Верхацького (соратника самого Леся Курбаса) у Київському інституті театрального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого. Отримавши заряд від справжнього майстра своєї справи, вже помірний вітер поніс свій акторський талант у театри Житомира та Луцька і в кіно.

Але заклад ім. І. Карпенка-Карого ще не відпуслав нашого героя, і, появившись трохи Україною, Вітер знову опинився за учнівською партою, цього разу в режисерській майстерні Віктора Кісіна. Переїнявши енергію вже від двох мистецьких річок, що мали витоків у творчому резервуарі Леся Курбаса, мабуть, саме тут Вітер за метеорологічною шкалою Бофорта підсилювався до свіжого.

Проте цей свіжий вітер віяв не просто так, слідуючи ізобарам адміністративного тиску радянської системи. Він шукав свій шлях до серця глядача, оминаючи вітропадки та знаходячи джерела чистого повітря. Одним із важливих результатів цього була зйомка перших ігрових фільмів на відео, а не на кіноплівці, що дозволяла спростити процес виробництва і таким чином екранізувати ідеї, які могли ще чекати свого часу роками та десятиріччями. Першою ластівкою був короткометражний фільм «У лузі на старому дивані» 1981 року і повнометражний фільм «Кларнети ніжності». Глядачі позитивно сприйняли ці віяння Вітру.

Наступним кроком була зйомка телевізійна, що радикально збільшувала аудиторію театральних постановок. Зокрема, це були «Диктатура» (1985) та «Життєське море» (1983). Вже «Диктатура» здійняла маленьку бурю. Нібито радянський сюжет, але з очевидною демонстрацією впливу соціальних експериментів большевиків на село. Вітер перейшов у категорію «сильний» та знімав, знімав і знімав. У цьому потоці Вітру завихрилися такі відомі актори, як Богдан Ступка та Наталя Сумська, Федір Стригун і Таїсія Литвиненко.

У 1990 році він застосував усі грані свого таланту, щоб випустити спочатку документальний фільм «Підземні води», а за ним — двосерійний ігровий фільм «Далі польоту стріли» разом з письменницею Аллою Тютюнник. Там він був і режисером, і співсценаристом та актором у ролі Подорожного Г. Сквороди. Цей фільм покаже страшну картину ставлення радянської влади до населення України. У стрічці йдеться про затоплені водосховища села, але тодішній глядач розумів, що йдеться про руйнування історичної спадщини, знищення культурного коду нації. Не дивно, що картина викликала велику бурю. Автор показав чиновникам: він більше не мовчатиме про те, що

Василь Вітер.
Фото з власного архіву.

думає кожний свідомий українець. Кілька років перед тим таку стрічку не випустили б на екрани, але тепер сила Вітру виявилася більшою за силу влади. А незабаром тієї влади і зовсім не стало.

Сильний Вітер уже не вкладався у залишки системи радянського кіновиробництва і у 1994 році заснував студію «ВІАТЕЛ». Вона дала справжній простір енергії Вітра. Відтоді там створено більше сотні фільмів. Там народився і досі півтора десятиліття виходить серіал «Гра долі», який розповідає про життя і кохання відомих мистецьких, культурних та політичних діячів. Це, зокрема: Богдан Хмельницький, Іван Карпенко-Карий, Іван Мазепа, Михайло Коцюбинський, рід Симиренків, Микола Лисенко, Марко

Серед його студентів існує особливий «словник» виразів, пов'язаних із сутністю майстра. Наприклад, «сходити до вітру» — це піти на консультацію, «вітром надуло» — майстер подав хорошу ідею, «шукай вітра в полі» — Василя Петровича вже немає в університеті, «попутного вітру» — сподіваюсь, Василь Петрович схвалить, «без вітру не зрушимо» — потрібна порада майстра, «завіяні вітром» — Василь Петрович надав інформацію для роздумів.

Кропивницький, Михайло Старицький, Леся Курбас, Василь Стефаник, Михайло Грушевський, Микола Костомаров, Михайло Максимович, Пантелеймон Куліш, Іван Франко, Євген Гуцало, Ольга Кобилянська, Павло Тичина та багато інших.

Вітер ніколи не оминав тих, хто робив внесок в українське мистецтво. Окрім «Гри долі», він і в інших форматах розповідав про них. Ще наприкінці існування СРСР знімався фільм «Цвіт папороті» про хор ім. Г. Верьовки та його диригента Анатолія Авдієвського. Вітер показує, що українська пісня є ключовою складовою культурної спадщини нашого народу, що українці завжди жили піснею. У стрічці йдеться також про заборону радянською владою фольклору Євгена Станковича «Коли цвіте папороть».

Окремий документальний фільм «Глибокий колодязь» Василь Вітер присвятив Ніні Матвієнко та тріо «Золоті ключі». А нещодавно — документальний фільм «Євген Гуцало. Куди біжить дорога» про літератора, який вперше не побоявся видати книгу з промовистою назвою «Ментальність орди».

До певної міри Вітер не тільки навіював щось нове, а, ніби дивлячись у майбутнє, створював картини, актуальність яких лише зростала з часом. Фільм «Іван Ми-

Ювіляр Василь Вітер (у центрі).

колайчук. Тризна» знімався у 1989 році, але зараз, у рік ювілею Івана Миколайчука, важко знайти стрічку, яка б так щиро розповідала про нього. Не менш важливим виявився «Володимирський Собор у Херсонесі», створений у 2005 році. В ньому розповідається про те, як українські майстри на київські гроші відновлювали херсонеський собор. Тепер, після окупації Криму Росією, це майже єдина публічна згадка про ту історію. Адже росіяни скрізь говорять про те, що собор відновили саме вони за участі Путіна...

Василь Вітер завжди йшов у ногу з часом, застосовуючи нові технології і прагнучи найвищої художньої та технічної якості своїх робіт. Як уже говорилося, він одним із перших почав працювати з відеозйомкою, розуміючи її виробничі переваги. Але коли всі документалісти перейшли на відео, Василь Вітер повернувся до зйомки на плівку «Кодак-35 мм». Завдяки цьому вдалося отримати неперевершене зображення у фільмах-літописах «Володимирський собор у Херсонесі», «Михайлівський Золотоверхий», «Успенський собор». У цій документальній кінотрилогії він першим в Україні використовував такі технології звуку, як Dolby Digital, Dolby Digital Surround, Dolby Digital Surround EX. Чи багато наших документалістів робили таке?

Проте творчі досягнення Василя Вітра, мала частина яких згадана тут, —

Як і раніше, майстер ставився до кожного метра кіноплівки дбайливо та уважно, не раз обдумуючи та плануючи його, так і зараз працює над новими «метрами» тих, хто поведе українське кіно у середину XXI сторіччя.

Вітер приділяє цьому процесу стільки сил та уваги, що в нього майже не залишається часу на створення нових фільмів. Але це та жертва, яку несе на вітер нашого кіно. Бо окремі стрічки не можуть задати стандарт якості, що відріже все низькопробне та беззмістовне, тоді як фронт нових режисерів, позначений знаком якості Вітра, — зміг би.

Він вчить студентів не тільки класики, а й необхідності застосовувати новітні творчі та технічні методи, і, мабуть, у цьому його курси є найсильнішими.

Його студентам залишається дуже мало часу на приватне життя, проте, навіть завершивши навчання, вони прагнуть продовжувати співпрацю з майстром, прикладом чого є вистави за участі випускників — «Безталанна. Нездійсненне» І. Карпенка-Карого, «Одержима» Лесі Українки.

Хтось із них уже зараз є помітним явищем в нашій кіноіндустрії, хтось відмітився фільмами, створеними на студії «ВІАТЕЛ», хтось іще сидить за партами університету, а хтось лише збирається туди вступати. Та всі вони понесуть у собі той запал української кіношколи, що її Василь Петрович дбайливо зберігав роками у бурхливих шарах культурно-мистецької атмосфери.

На випуску одного з курсів Василя Петровича Роман Натанович Ширман — голова екзаменаційної комісії — сказав: «За мою багаторічну кар'єру викладацької роботи в різних університетах та кіношколах це — один із найпотужніших і найталановитіших курсів, який я колись бачив. І в цьому величезна заслуга безумовного майстра Василя Вітра».

Ще одна особливість нашого Вітра — в його непередбачуваності. Здавалося б, ще кілька годин тому читав лекцію в університеті, а вже зараз летить на зйомки кудись у далечінь. А завтра він — на презентації якогось фільму, а ввечері — на засіданні якоїсь комісії... Завдяки такій бурхливій діяльності є «своім» для багатьох полів українських кіномитців. Він знає безліч власних та розказаних йому цікавих історій зі зйомок від початку існування кіно і до сьогодні. Він — це ціла епоха в українському кіно.

Вчені кажуть, що джерелом вітру є сонце. Може, воно й так... але, здається, у нашого Вітра щонайменше три джерела: Україна з її глибокою історією та культурою, дружина, колега й однодумниця — директорка студії «ВІАТЕЛ» Галина Криворчук, та молоде покоління українських режисерів, виплекане ним — а їх уже не один десяток.

Уже життя Вітер посилювався. Від легкого вітерця у далекому 1951 році й до сильного шторму зараз, у 2021-му. Скільки метрів на секунду залишилось Василю Вітру до переходу в категорію «ураган»? Здається, небагато. Сподіваємось, він їх незабаром знайде, як завжди знаходив тисячі метрів кіноплівки, щоб закарбувати Україну в усіх її кращих проявах на екрані. Побажаємо йому, щоб якомога більше з виплеканих ним метрів стали Метрами українського кіно. ■

Жан Беленюк
український борець греко-римського стилю

«Тяжко травмувався за три тижні до Олімпійських ігор і не був упевнений, чи зможу виступити в Токіо. І тільки віра мого тренера в мене дала мені змогу реалізувати свою мрію».

Григорій ХАТА

Зовсім нечасто в минулі роки донецькому «Шахтарю» доводилося брати участь у кваліфікаційній частині Ліги чемпіонів. Нинішній похід «гірників» за перепустками до групового раунду Суперліги — лише третій за останні 12 сезонів.

При цьому попередня відбіркова кампанія до «еліт-раунду» ЛЧ, яку «гірники» проходили в 2016 році, завершилася для них фіаско.

Тодішня невдача — поразка швейцарському «Янг Бойз» у третьому колі кваліфікації — сталася в момент, коли на чолі «Шахтаря» (після відставки Мірчі Луческу) з'явився новий тренер. За схожих обставин відбувається й нинішня лігочемпіонська кваліфікація «гірників»: після відставки Луїша Каштру італієць Роберто Де Дзербі проводить у «Шахтарі» масштабну трансформацію.

На першу гру третього раунду відбору ЛЧ-2021/2022 проти бельгійського «Генка» донецький колектив вийшов не тільки в статусі наймолодшої команди кваліфікації (середній вік — 22,6 року), а й маючи в «старті» лише двох українських виконавців. Зрозуміло, що всі ідеї Де Дзербі підпорядковані єдиній меті — виходу його нової команди до групового раунду Ліги чемпіонів. І після гостьової перемоги над бельгійським віцечемпіоном (2:1) цих шансів у «гірників» дещо побільшало.

Здавалося б, команда, що торік у груповому раунді ЛЧ

■ ФУТБОЛ

Вище середнього

Після тривалої паузи донецький «Шахтар» змушений знову долати кваліфікаційний етап Ліги чемпіонів

Перегравши в гостях «Генк», «Шахтар» здобув свою першу єврокубкову перемогу під орудою італійця Де Дзербі.

двічі переграла мадридський «Реал», не повинна мати особливого клопоту в нинішній кваліфікації.

Утім Де Дзербі буде абсолютною іншою «Шахтар», а під час перебудови ексцесів не уникнути. У виїзному матчі з «Генком» український віцечем-

піон пропустив першим, однак завдяки вдалим кадровим перестановкам італійського «кочуча» «Шахтар» із перемоги розпочав лігочемпіонський відбір.

«Після цього матчу, думаю, футболісти зрозуміли, як потрібно грати. І це розуміння — вище середнього. Для мене ве-

лика честь працювати з хлопцями, котрі грають так, як я того прошу», — заявив Де Дзербі. Водночас італієць наголошує, що питання виходу його команди до наступного кола залишається відкритим. «Результат першого матчу — хороший, але попереду ще матч-відповідь»,

■ ТАБЛО

Ліга чемпіонів. Кваліфікація. Третій раунд. Перші матчі. «Генк» (Бельгія) — «Шахтар» (Україна) — 1:2 (Онуачу, 39 — Тете, 63 (пен.); Патрік, 81); «Спарта» (Чехія) — «Монако» (Франція) — 0:2.

— зауважує італійський наставник «гірників».

Попри важливість повторного побачення з «Генком» зрозуміло, що помічники Де Дзербі з підвищеною увагою вивчають можливого суперника донецького клубу в наступному раунді відбору. Після першого поєдинку в парі «Монако» — «Спарта» все виглядає доволі зрозуміло. Маючи перевагу в два м'ячі, третя команда французького чемпіонату навряд чи пропустить свого єдиного візаві до вирішального раунду кваліфікації ЛЧ.

А от очільник «Генка» Джон ван ден Бром каже, що у матчі-відповіді у «гірників» легкого життя не буде. «У нас усе ще залишаються шанси. Наступного вівторка буде непросто не тільки нам, а й «Шахтарю». Ми продемонстрували, що маємо відмінні якості під час володіння м'ячем. Наша команда також може бути небезпечною, створювати моменти, й наше завдання — виконати це в повторному поєдинку», — наголосив очільник «Генка». Утім від початку сезону підопічні ван ден Брома не виграли ще жодного поєдинку, тож перевершити «гірників» у Києві їм буде неймовірно складно. ■

■ ОЛІМПІАДА-2020

Віра й холодний розрахунок

На токійських літніх Іграх у синьо-жовтій скарбничці нарешті з'явилася золота нагорода

Григорій ХАТА

Через відсутність у своєму активі нагород найвищого гатунку олімпійська збірна України в медальному заліку тривалий час перебувала на незвично низькому для себе місці. Мало хто міг уявити, що й після двох змагальних тижнів токійських Ігор-2020 «синьо-жовті» балансуватимуть між шостим та сьомим десятком команд-учасниць літньої Олімпіади, маючи в своєму активі одну срібну та шість бронзових відзнак.

Але за чотири дні до завершення змагань українським олімпійцям вдався відчутний прорив, який серйозно покращив їхні позиції в медальному протоколі. «Синьо-жовтим» конче потрібне було «золото», і його володарем став борець греко-римського стилю Жан Беленюк. На попередній Олімпіаді в Ріо-2016 піднятися на найвищу сходинку п'єдесталу йому завадив росіянин Давид Чакветадзе. Однак у Токіо Жану рівних не було.

Фінал проти угорця Віктора Лерінца (вагова категорія до 87 кг) став квінтесенцією того складного шляху, котрий довелося здолати Беленюку на шляху до олімпу. Поступаючись супернику за очками, український борець дочекався свого шансу, аби провести подвійний накат і здобути для України таке довгоочікуване «золото».

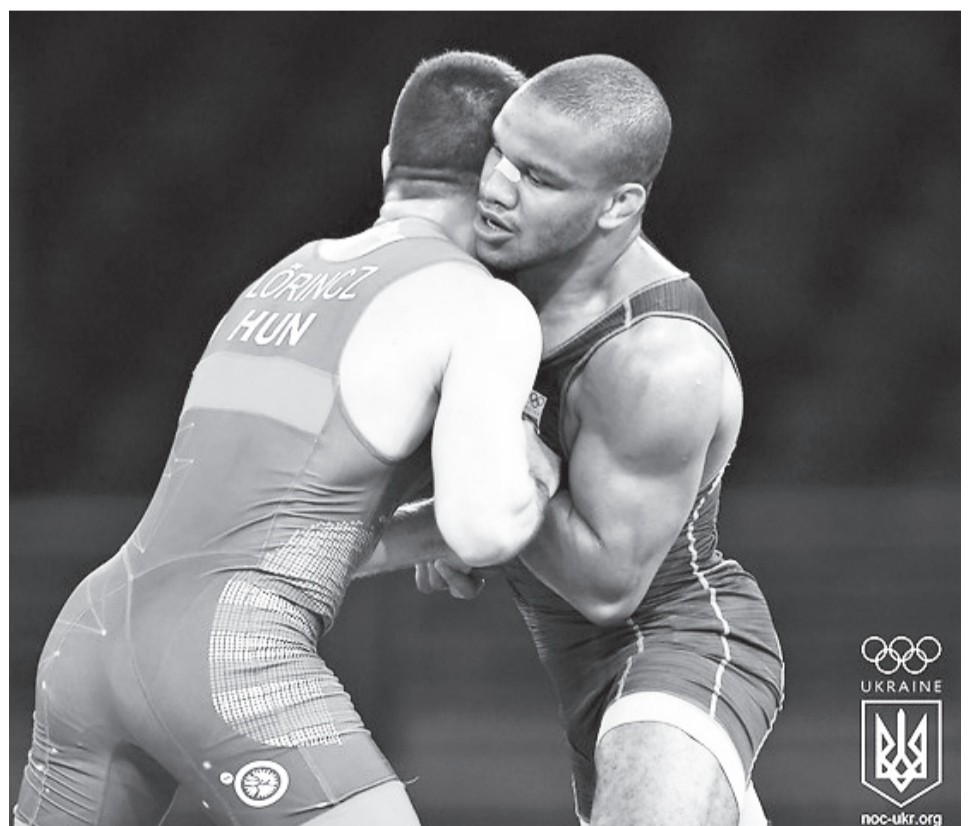
«Це був дійсно довгий і тяжкий

шлях. Я почав у 9 років займатися боротьбою, а зараз мені 30. Нарешті це сталося. Хочу подякувати всім, хто підтримував мене. Було дуже тяжко», — зазначив Беленюк. Новоспечений чемпіон зізнався, що за три тижні до олімпійських стартів отримав травму й лише завдяки вірі свого тренера зумів у Токіо показати свій максимум.

Власне, на кожному етапі підготовки до Олімпіади-2020 Беленюку потрібно було щось комусь доводити. Ставши народним депутатом України від «Слуги народу», Жан мусив показати, що перебування під куполом Верховної Ради не позбавило його спортивного хисту. Коли ж харків'янин Семен Новіков у 2020 році виграв чемпіонат Європи, Беленюку довелося здолати внутрішньоклубну конкуренцію з амбітним візаві, наголошуючи, що саме він, ставши призером ЧС, є володарем олімпійської ліцензії.

Хай там як, а тепер у скарбничці збірної України є золота медаль, й у медальному заліку вона здійснила пристойний стрибок на кілька десятків позицій, піднявшись станом на вчорашній ранок на 37-му сходинку.

Загалом, команда вітчизняних борців показала в Токіо напрочуд потужний результат, адже, окрім Беленюка, на п'єдестал пошани по «срібло» піднімався Парвіз Насібов, а дві «бронзи» взяли представниці жіночої команди — Ірина Коляденко та Алла

Борець греко-римського стилю Жан Беленюк (праворуч) здобув для України перше олімпійське «золото» в Токіо-2020.

Фото з сайту НОК.

Черкасова. Ще одну бронзову відзнаку в синьо-жовту скарбничку в середу поклали харківські «русалки» Марта Федіна та Анастасія Савчук, принісши таким чином першу в історії вітчизня-

ного синхронного плавання олімпійську медаль. Стала прихильною японська водна стихія й до каноїстки Людмили Лузан, котра виграла «бронзу» в спринтерській гонці на 500 м. ■

16 | УКРАЇНА МОЛОДА
П'ЯТНИЦЯ, 6 СЕРПНЯ 2021

КАЛЕЙДОСКОП

КОХАННЯ-ЗІТХАННЯ

Бурлеск не завада романтиці

Діта фон Тіз «закрутила» нові стосунки

Дара ГАВАРРА

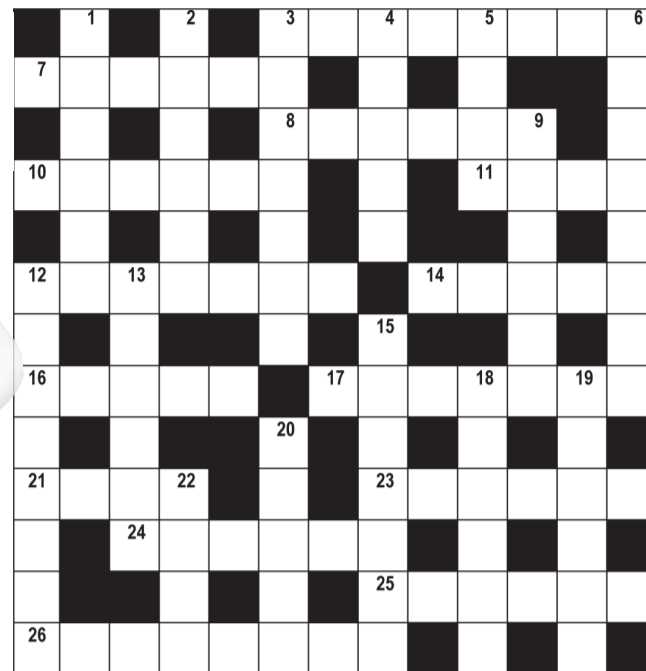
Екзотична квітка бурлеск-шоу Діта фон Тіз (справжнє ім'я якої Хізер Рене Світ) якось давно не балувала публіку новинами про своє особисте життя після розлучення з не менш екзотичним та епатажним співаком Мериліном Менсоном. Та ось нещодавно 48-річну співачку, модель і бізнесвумен зазнімкували на Майорці в парі з молодиком. Ним виявився на 13 років молодший за неї графічний дизайнер зі студії Disney Адам Райцевич. Пара гуляла островом, розглядала історичні пам'ятки, а потім влаштувала романтичну вечерю в місцевому ресторані. Поціновувачі епатажних шоу Діти, в яких вона завжди виступає в самій білизні, хоч і дуже вишуканій, були приємно здивовані романтичним виглядом зірки: жінка була вбрана в білу блузку з мереживом і пишну спідницю з красивими візерунками, доповнювала ансамбль модна плетена сумочка. «Адам — турботливий молодий чоловік, і так — він набагато молодший за мене», — розповіла бурлеск-діва про сво-

го бойфренда. Жінку не турбує велика різниця у віці, адже вона давно заявила, що не хоче мати дітей, і Адама це цілком влаштовує.

Про партнера Діти нічого не відомо, на противагу від неї самої. Зірка не лише влаштовує яскраві шоу, демонструючи при цьому вишукану білизну і ретро-макіяж, а й сама є власницею бренду жіночого спіднього, а також косметичної лінійки Classics у партнерстві з відомим брендом Artdeco. Сама ж бурлеск-діва давно вже обрала для себе стиль «старий Голлівуд», якого намагається дотримуватися і в повсякденному житті. ■

Діта фон Тіз.

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №75

По горизонталі:

3. Пустеля в Туркменістані. 7. Стиль у європейському мистецтві та архітектурі, що прийшов на зміну Ренесансу. 8. Будівля, в якій у містах феодальної Західної Європи містилися органи самоврядування. 10. Легендарний італійський режисер, володар «Оскарів» за фільми «Дорога», «Ночі Кабрії», «Вісім з половиною» та «Амаркорд». 11. Яблуко по-казахськи. 12. Мінізавод, де виробляють хлібобулочні вироби. 14. Вбрання, яке до ХХ століття мали право носити лише чоловіки. 16. Ім'я одного з «Ліверпульської четвірки». 17. Мусульманська країна. 21. Недолік, гандж. 23. «Мертва мова», яка досі використовується в науці, зокрема в медицині. 24. Професійне об'єднання ремісників. 25. Кліматична зона Півночі. 26. Людина, що викликає співчуття.

По вертикалі:

1. Мексиканський ніж для рубання цукрової тростини. 2. Скандальний роман Володимира Набокова. 3. Те, що тримає дерево в землі. 4. Місце, затоплене водою річки, озера, що розлилися, або спокійна,

тиха затока річки, озера. 5. Дитинча кобили. 6. М'яке шкіряне взуття північноамериканських індіанців. 9. Колишня столиця Казахстану. 12. Кріплена виноградне вино. 13. Країна, на прапорі якої зображено кленовий листок. 15. Непрозоре кольорове скло, яке використовують у мозаїці. 18. Монотонне повторення щоденних обов'язків. 19. Вид літературно-філософського твору, написаного у формі діалогу Шиви і Шакті. 20. Легендарний альбом рок-гурту «Пінк Флойд». 22. Професійний жаргон. ■

Кросворд №73 від 30 липня

ПОРАДИ АСТРОЛОГА

з 9 до 15 серпня

Овен (21.03—20.04). Спробуйте зрозуміти, чого хочуть ваші колеги. Поки ви не знайдете з ними спільної мови, навряд чи вдасться працювати згуртовано.

Дні: спр. — 11; неспр. — 12.

Телець (21.04—21.05). Постарайтеся провести відпустку разом із коханою людиною. Всі необґрунтовані відмови попередніх місяців пояснить втому.

Дні: спр. — 9; неспр. — 12.

Близнюки (22.05—21.06). Матеріальні проблеми успішно вирішаться. Але обачність у витратах усе-таки не завадить. Хіба що доведеться сплатити за якісний відпочинок.

Дні: спр. — 14; неспр. — 15.

Рак (22.06—23.07). Генеральні репетиції пройшли успішно, прем'єра не за горами. Зірки налаштовані оптимістично. Отже, даємо третій дзвінок і піднімаємо завісу.

Дні: спр. — 10; неспр. — 11.

Лев (24.07—23.08). Більше уваги рідним, коханим, адже вони залежать від вас. Не відмахуйтеся від їхніх проблем, вважаючи, що подібні дрібниці не варті уваги.

Дні: спр. — 13; неспр. — 14.

Діва (24.08—23.09). Основні проблеми вирішаться самі по собі, а з дрібницями зумієте впоратися завдяки грашці. Якщо у вас і є якісь проблеми, то ви також зумієте їх подолати.

Дні: спр. — 9; неспр. — 12.

Терези (24.09—23.10). Раніше ви завжди самі робили вибір, а тепер вибрали вас. І не хочуть відпускати, що б не трапилося. Нехай це полон, але все-таки приємний.

Дні: спр. — 14; неспр. — 15.

Скорпіон (24.10—22.11). Стримавши власні амбіції, ви зможете виявити тих, хто ладен пожитися за ваш рахунок, і дасте гідну відсіч. Перед вами постане вічна проблема батьків і дітей.

Дні: спр. — 11; неспр. — 13.

Стрілець (23.11—21.12). Ситуація, в яку ви потрапили, непередбачувана, адже важко припустити, якими можуть бути наслідки. У будь-якому випадку адреналін у крові забезпечений.

Дні: спр. — 14; неспр. — 15.

Козеріг (22.12—20.01). Влаштуйте перестановку в будинку, зазирніть у книгу про феншуй, яка допоможе відмінно впоратися з поставленим завданням. Повірте, це те, що потрібно.

Дні: спр. — 11; неспр. — 12.

Водолій (21.01—19.02). Зірки обіцяють істотне поповнення вашого бюджету. Перш ніж залишити неабияку суму в модних магазинах, запишіться у фітнес-клуб.

Дні: спр. — 9; неспр. — 10.

Риби (20.02—20.03). Не варто спокучатися уявними перемогами як у професійній сфері, так і на особистому фронті. Ви легко розлучаєтеся з тим, що дісталось без великих труднощів.

Дні: спр. — 10; неспр. — 12. ■

ПОГОДА

7–8 серпня за прогнозами синоптиків

Київ: хмарно з проясненнями, без опадів. Вітер північно-західний, 7–12 м/с. Температура вночі +16...+18, удень +24...+26. Післязавтра вночі +16...+18, удень +27...+29.

Миргород: місцями короткочасний дощ. Уночі +15...+17, удень +26...+28.

Вінниця: без опадів. Уночі +13...+15, удень +23...+25.

Одеса: без опадів. Уночі +17...+19, удень +26...+28.

Курорти Карпат: хмарно з проясненнями, без опадів. **Трускавець:** уночі +12...+14, удень +24...+26. **Моршин:** уночі +12...+14, удень +23...+25.

5 серпня температура води в **Чорному та Азовському морях** становила 24–28 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 24.

сонячно

мінлива хмарність

хмарно

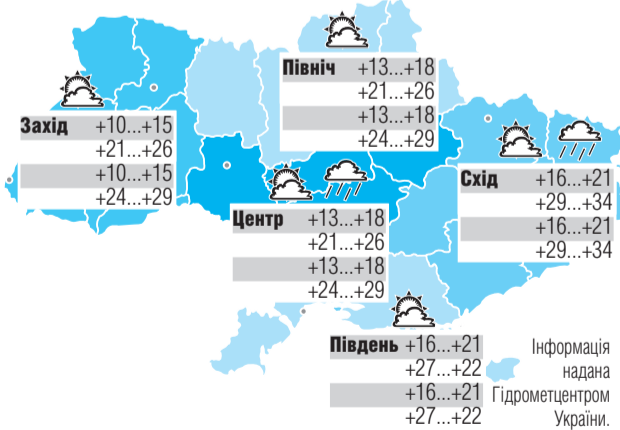
дощ

сніг

дощ, гроза

Україна молода

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон редакції: +38 091 625 66 32
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками: «Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенки були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009075 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 368
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», Газета виходить у вівторок — середі (спарений номер) і п'ятницю, двічі на тиждень
Тираж 86734